

KAHDEKSANNEN VIIKON MAANANTAI PYHÄN HENGEN PÄIVÄ

SUURI EHTOOPALVELUS SUNNUNTAI-ILTANA¹ POLVIRUKOUSPALVELUS

Alkusiunauksen jälkeen lukija: Amen. Taivaallinen Kuningas..., Kiitä, sieluni, Herra... jne.

Suuri ektenia erikoisin lauselmin. Katismaa ei ole.

Avuksihuutopsalmi, 4. säv.

Herra, minä huudan Sinua, kuule minua. | Kuule minua, oi Herra. | Herra, minä huudan Sinua, kuule minua. | Ota korviisi minun ääneni, | kun minä Sinua huudan. || Kuule minua, oi Herra. (*Ps. 141:1 LXX*)

Nouskoon minun rukoukseni | niin kuin suitsutussavu Sinun kasvojesi eteen, | minun kätteni ylennys olkoon Sinulle ehtoouhri. || Kuule minua, oi Herra. (*Ps. 141:2 LXX*)

Avuksihuutostikiirat, 4. säv.

Liitelauselma: Jos Sinä, Herra, pidät mielessäsi synnit, Herra, kuka silloin kestää? || Mutta Sinun tykönäsi on anteeksiantamus, että Sinua peljättäisiin. (*Ps. 130:3–4*)

Ihmeellisiä asioita näkivät tänään kaikki ihmiset Daavidin kaupungissa, | kun Pyhä Henki tuli alas tulisissa kielissä, | niinkuin jumalansaarnaaja Luukas siitä julistaa, | sillä hän sanoo: | Kristuksen opetuslasten ollessa koossa tuli humaus, niinkuin ankaran tuulispään käydessä | ja täytti huoneen, jossa he istuivat, | ja kaikki rupesivat puhumaan oudoin sanoin, oudoin opetuksin || ja oudoin Pyhän Kolminaisuuden antamin ohjein. (*Kahdesti*)

Liitelauselma: Minä odotan Herraa, minun sieluni odottaa, || ja minä panen toivoni Hänen sanaansa. (*Ps. 130:5*)

Ihmeellisiä asioita...

Liitelauselma: Minun sieluni odottaa Herraa hartaammin kuin vartijat aamua, kuin vartijat aamua. || Pane toivosi Herraan, Israel! (*Ps. 130:6–7*)

Pyhä Henki on aina ollut ja on ja on oleva aluton ja loputon, | Isän ja Pojan kanssa yhtä olentoa oleva ja heihin luettu. | Hän on Elämä ja elämän antaja, | Valo ja valon antaja, Hyvyys ja hyvyyden lähde. | Hänessä Isä tulee tunnetuksi ja Poika saa kunnian. | Kaikki tulevat tuntemaan yhden voiman ja yhden ykseyden || sekä kumartamaan yhtä Pyhää Kolminaisuutta. (*Kahdesti*)

---

¹ Tavallisesti tämä ehtoopalvelus toimitetaan pian liturgian jälkeen. Kirkkoslaavinkielisen pentekostarionin mukaan sen edellä luetaan IX hetki.

Liitelauselma: Sillä Herran tykönä on armo, runsas lunastus Hänen tykönänsä. || Ja Hän lunastaa Israelin kaikista sen synneistä. (Ps. 130:7–8)

Pyhä Henki on aina ollut...

Liitelauselma: Kiittäkää Herraa, kaikki pakanat, || ylistäkää Häntä, kaikki kansat. (Ps. 117:1)

Pyhä Henki on Valo ja Elämä | sekä hengen silmillä nähtävä elävä Lähde. | Viisauden Henki, taidon Henki, | hyvä, oikea, aineeton, hallitseva, syntejä puhdistava, | Jumala ja jumalalliseksi tekevä, | tuli ja tulesta lähtevä, | puhuva, toimiva, armolahjoja jakava, | joka on seppelöinyt kaikki profeetat, | Jumalan apostolit sekä marttyyrit, | Hän, ihmeellinen kuulla, | ihmeellinen nähdä, || tuli, joka armolahjoina leviää.

Liitelauselma: Sillä Hänen armonsä meitä kohtaan on voimallinen, || ja Herran uskollisuus pysyy iankaikkisesti. (Ps. 117:2)

Pyhä Henki on Valo ja Elämä...

Doksastikon, 6. säv.

Liitelauselma: Kunnia olkoon Isälle ja Pojalle ja Pyhälle Hengelle nyt, aina ja iankaikkisesti. Amen.

Taivaallinen Kuningas, | Lohduttaja, totuuden Henki, | joka paikassa oleva ja kaikki täyttävä, | hyvyyden lähde | ja elämän antaja, | tule ja asu meissä | ja puhdistameidät kaikesta synnin pahuudesta || sekä pelasta, oi Hyvä, meidän sielumme.

Saatto ja ehtooveisu.

Suuri prokiimeni, 7. säv.

Kuka on jumala, suuri niinkuin Sinä, Jumala? || Sinä olet Jumala, joka teet ihmisiä. (Ps. 77: 14)

Liitelauselma: Sinä olet ilmoittanut voimasi kansojen seassa. Käsivarrellasi Sinä lunastit kansasi.

Liitelauselma: Minä sanoin: tämä on minun kärsimykseni, että Korkeimman oikea käsi on muuttunut.

Liitelauselma: Minä muistelen Herran tekoja, minä muistelen Sinun entisiä ihmetöitäsi. (Ps. 77: 14, 15, 11, 12).

Polvirukoukset

Diakoni tai pappi: Taas ja taaskin rukoilkaamme Herraa notkistetuin polvin.

Kuoro: Herra, armahda. (Kolmesti)

Pappi lukee ensimmäisen ja toisen rukouksen.

Ektenian loppu.

Hartauden ektenia.

Diakoni tai pappi: Taas ja taaskin rukoilkaamme Herraa notkistetuin polvin.

Kuoro: Herra, armahda. (Kolmesti)

Pappi lukee kolmannen ja neljännen rukouksen.

Ektenian loppu.

Lukija: Suo, Herra...

Diakoni tai pappi: Taas ja taaskin rukoilkaamme Herraa notkistetuin polvin.

Kuoro: Herra, armahda. (Kolmesti)

Pappi lukee viidennen, kuudennen ja seitsemännen rukouksen.

Ektenian loppu.

Anomusektenia.

Virrelmästikiirat, 3. säv.

Nyt kielet tulivat julkisesti kaikille tunnusmerkeiksi: | juutalaiset, joista on Kristus lihan puolesta tullut, | sairastuneina uskottomuuteen kadottivat Jumalan armon, | silloin kun me polveutuneina pakanoista olemme tulleet otollisiksi saamaan jumalallisen valon | ja olemme siinä vakaantuneet Kristuksen opetuslapsien puheilla, | jotka ovat julistaneet Jumalan, | kaiken hyvän tekijän kunniaa. | Saatuamme tästä vakuutuksen sielujemme Vapahtajalta | ja notkistaen polvemme ja sydämemme || kumartakaamme nyt opetuslapsien kanssa Pyhää Henkeä.

Liitelauselma: Jumala, luo minuun puhdas sydän || ja uudista sisässäni totuuden henki. (Ps. 51:12 LXX)

Nyt on Lohduttajahenki vuodatettu kaikelle lihalle. | Apostolien joukosta se on välittynyt Hengen armon vaikutuksesta edelleen uskovaisille. | Väkevän alaslaskeutumisensa se todistaa jakamalla opetuslapsille tulimuotoiset kielet, | jotta he veisuin ylistäisivät ja kunnioittaisivat Jumalaa. | Sen tähden puhdistakaamme hengellisesti sydämemme || ja Pyhän Hengen vahvistettua uskomme rukoilkaamme sieluillemme pelastusta.

Liitelauselma: Älä heitä minua pois kasvojesi edestä, || äläkä ota minulta pois Pyhää Henkeäsi. (Ps. 51:13)

Nyt Kristuksen apostolit puetaan korkeudesta voimaan, | sillä heidät uudistaa Lohduttaja ymmärryksen salaisella uudistumisella. | He opettavat meidät kunnioittamaan iankaikkista ja yksinkertaista luontoa, | kolmipersoonaista hyvän tekijää ja kaikkien Jumalaa saarnaamalla Hänestä vierailta kielillä. | Heidän opetusensa ovat valistaneet meidät. | Sen tähden kumartakaamme Isää, Poikaa ja Pyhää Henkeä || ja rukoilkaamme sieluillemme pelastusta.

Doksastikon, 8. säv., Leo Viisaan

Liitelauselma: Kunnia olkoon Isälle ja Pojalle ja Pyhälle Hengelle nyt, aina ja iankaikkisesti. Amen.

Tulkaa, ihmiset, kumartakaamme Jumalan kolmipersonaista olentoa: | Poikaa Pyhän Hengen kanssa Isässä, | sillä Isä on iankaikkisuudessa synnyttänyt Pojan, | joka on yhtä iankaikkinen kuin Isä | ja istuu Isän kanssa valtaistuimella, | ja Pyhä Henki, Pojan kanssa kunnioitettava, oli Isässä. | Yksi voima, yksi olento, yksi jumaluus, | jota kumartaen kaikki lausukaamme: | Pyhä Jumala, joka on kaikki Pojan kautta Pyhän Hengen myötävaikutuksella luonut, | Pyhä Väkevä, jonka kautta me tulimme tuntemaan Isän | ja jonka kautta Pyhä Henki tuli maailmaan, | Pyhä Kuolematon, Lohduttajahenki, | joka Isästä lähtee ja Pojassa lepää, || Pyhä Kolminaisuus, kunnia olkoon Sinulle!

Veisataan/luetaan: Herra, nyt Sinä lasket... *jne. Juhlan tropari kerran.*

Helluntain tropari, 8. säv.

Kiitetty olet Sinä, Kristus, meidän Jumalamme, | joka teit viisaiksi kalamiehet, | kun heidän päällensä Pyhän Hengen vuodatit | ja heidän kauttansa sait verkkoon koko maailman. || Kunnia olkoon Sinulle, ihmisiä rakastava Jumala.

Ehtoopalveluksen loppu tavan mukaan.

AAMUPALVELUS

Jumala on Herra, ja Hän ilmestyi meille. | Siunattu on Hän, joka tulee Herran nimeen. (Ps. 118:27, 26 LXX)

Helluntain tropari kahdesti, Kunnia... nyt..., sama.

I katismatropari, 4. säv.

Viettäkäämme riemuiten juhlakauden viimeistä juhlaa. | Tämä on viideskymmenes päivä, lupauksen ja odotuksen täyttymys, | sillä tänään Lohduttajahenki laskeutui tulisten kielten muodossa maan päälle | ja valisti opetuslapset sekä opetti heidät tuntemaan taivaallisia salaisuuksia. || Lohduttajan valo on tullut ja valistanut maailman. (*Kahdesti*)

Liitelauselma: Kunnia olkoon Isälle ja Pojalle ja Pyhälle Hengelle nyt, aina ja iankaikkisesti. Amen.

Viettäkäämme riemuiten...

II katismatropari, 4. säv.

Pyhän Hengen armo laskeutui maan päälle | ja jakaantui hengellisiksi tulenliekeiksi, | jotka valistivat ja vilvoittivat apostoleja. | Henki varjosi heidät niin kuin vilvoittava pilvi ja valistava tuli. | Tulen ja veden kautta | mekin olemme saaneet hengen armon. || Lohduttajan valo on tullut ja valistanut maailman. (*Kahdesti*)

Liitelauselma: Kunnia olkoon Isälle ja Pojalle ja Pyhälle Hengelle nyt, aina ja iankaikkisesti. Amen.

Pyhän Hengen armo...

Psalmi 51.

Kuten helluntaisunnuntaina, helluntaijuhlan ensimmäisestä kanonista, joka on seitsemännellä sävelmällä, veisaamme kussakin veisussa irmossin kahdesti ja luemme kuusi troparia, ja juhlan toisesta kanonista, joka on neljännellä sävelmällä, veisaamme irmossin kahdesti ja luemme kuusi troparia.² Katabaseina lauletaan juhlan toisen kanonin irmossit yhden kerran. Kolmannen veisun jälkeen helluntaimaanantain katismatropari kahdesti. Kuudennen veisun jälkeen juhlan kontakki ja iikossi. Jumalansynnyttäjän kiitosvirttä ei veisata.

1. veisu

***Helluntain ensimmäinen kanoni, 7. säv.,
jossa reunavärssi: ”Helluntaijuhlaa vietämme”,
laatinut Kosmas Munkki***

Irmossi

Hän, joka korkealla käsivarrellansa musertaa viholliset, | upotti mereen farakon kaikkine sotavaunuineen. || Veisatkaamme Hänelle, || sillä Hän on ylistetty.

Troparit

Liitelauselma: Kunnia olkoon Sinulle, meidän Jumalamme, kunnia Sinulle.

Oi ihmisiä rakastava Kristus! Sinä totisesti lähetit antamasi lupauksen mukaisesti Lohduttajahengen opetuslapsillesi ja annoit valkeutesi loistaa maailmalle.

Liitelauselma: Kunnia olkoon Sinulle, meidän Jumalamme, kunnia Sinulle.

Se, mitä laki ja profeetat olivat muinoin julistaneet, toteutui, sillä Jumalan Hengen armo vuodatettiin tänään uskovaisille.

1. veisu

***Helluntain toinen kanoni, 4. säv.,
jambinen, laatinut Johannes Arklas***

Irmossi

Jumalallisen pilven peittämä kankeakielinen Mooses | esitti selvin sanoin Jumalan kirjoittaman lain, | sillä kirkastettuaan ymmärryksensä silmät hän näki Hänet, joka on. | Mooses oppi tuntemaan Hengen salaisuudet || ja ylisti niitä jumalallisin veisuin.

Troparit

Liitelauselma: Kunnia olkoon Sinulle, meidän Jumalamme, kunnia Sinulle.

² Allaolevassa liitelauselmat annetaan sen lyhennetyn käytännön mukaan, jossa troparit luetaan ilman toistoja kummastakin kanonista. Toimitettaessa tätäkin lyhyemmin kunkin veisun viimeisen luettavan troparin edelle sijoitetaan doksologia Kunnia... nyt...

Vapahtaja lausui puhtaimmalla suullaan: Minä en eroa teistä, ystäväni, sillä istuessani Isän kanssa taivaan valtaistuimella minä vuodatan Hengen niihin, jotka halajavat runsasta armoa.

Liitelauselma: Kunnia... nyt...

Noustuaan vuorelle Kristus, totuuden Sana, tyynnytti sydämensä, sillä Hän oli täyttänyt työnsä. Tänään Hän ilahduttaa ystävänsä antamalla heille lupauksensa mukaan väkevän henkäyksensä, tulisten kielten muodossa alas laskeutuneen Pyhän Hengen.

Katabasi, 4. säv.

Jumalallisen pilven peittämä kankeakielinen Mooses | esitti selvin sanoin Jumalan kirjoittaman lain, | sillä kirkastettuaan ymmärryksensä silmät hän näki Hänet, joka on. | Mooses oppi tuntemaan Hengen salaisuudet || ja ylisti niitä jumalallisin veisuin.

3. veisu

Ensimmäinen kanoni, 7. säv.,

Irmossi

Sinä, oi Kristus, sanoit opetuslapsillesi: | olkaa Jerusalemissa siihen asti, | kunnes teidät puetaan voimalla korkeudesta. | Minä teille lähetän toisen Lohduttajan, senkaltaisen kuin itse olen, | Minun ja Isäni Hengen; || Hänessä vahvoiksi tulkaa!

Tropari

Liitelauselma: Kunnia olkoon Sinulle, meidän Jumalamme, kunnia Sinulle.

Ihmisiin vuodatettu Jumalan voima liitti jumalalliseen sopusointuiseen yhteyteen ennen keskenään riitaiset ja pahuudessa yhteen liittyneet ihmiset sekä valisti uskovaiset Kolminaisuuden tuntemisella, joka on meidätkin vahvistanut.

3. veisu

Toinen kanoni, 4. säv.,

Irmossi

Naisprofeetta Hannan rukous, | jonka hän muinoin särjetyin sydämin kantoi Valtiaalle, viisauden Jumalalle, | päästi hedelmättömän lapsettomuuden kahleista || ja monilapsisten ylenkatseesta.

Troparit

Liitelauselma: Kunnia olkoon Sinulle, meidän Jumalamme, kunnia Sinulle.

Käsittämätön on jumalallinen valta, sillä se teki oppimattomista kalastajista kaunopuhujia, jotka saarnallaan tukkivat viisastelijoitten suut ja Hengen valolla pelastivat pimeyden vallasta lukemattomia kansoja.

Liitelauselma: Kunnia... nyt...

Luomattomasta valosta on lähtenyt turmelukseton säteily, joka kaiken valistaa. Nyt tulikielinen ääni julistaa Siionista, että Jumalallinen kirkkaus on koittanut Pojan kautta Isän vallasta.

Katabasi, 4. säv.

Naisprofeetta Hannan rukous, | jonka hän muinoin särjetyin sydämin kantoi Valtiaalle, viisauden Jumalalle, | päästi hedelmättömän lapsettomuuden kahleista || ja monilapsisten ylenkatseesta.

Helluntaimaanantain katismatropari, 8. säv.

Kun kaikkeinpyhin Henki nyt laskeutui tulenlieskoina apostolien päälle, | eri kansojen ihmiset täytti ihmetys, oi ihmisiä rakastava. | Sillä kun opetuslapset puhuivat tulisin kielin, kuuli jokainen omaa kieltään. | Uskottomat pitivät ihmettä juopumuksena, | mutta uskovaiset tunsivat siinä pelastuksen. | Sen tähden me ylistämme Sinun valtaasi, oi Kristus Jumala, || ja pyydämme lähettämään palvelijoillesi rikkomusten anteeksiannon. (*Kahdesti*)

Liitelauselma: Kunnia olkoon Isälle ja Pojalle ja Pyhälle Hengelle nyt, aina ja iankaikkisesti. Amen.

Kun kaikkeinpyhin...

4. veisu

Ensimmäinen kanoni, 7. säv.,

Irmossi

Oi Kristus, | profeetta katsellen tulemistasi viimeisinä aikoina huusi: | Minä kuulin, Herra, Sinun voimastasi, || että Sinä tulit kaikkia Sinun voideltujasi pelastamaan.

Troparit

Liitelauselma: Kunnia olkoon Sinulle, meidän Jumalamme, kunnia Sinulle.

Lohduttajahenki, totinen Jumala, joka on ennen puhunut profeettain kautta ja josta on lain kautta julistettu epätäydellisille, ilmestyy tänään Sanan palvelijoille ja todistajille.

Liitelauselma: Kunnia olkoon Sinulle, meidän Jumalamme, kunnia Sinulle.

Jumaluuden tunnusmerkkiä kantava Henki jakaantui apostoleille ja sai heidät puhumaan vierailta kielillä, sillä Hän on Isästä lähtevä jumalallinen, kaikkivaltias voima.

4. veisu**Toinen kanoni, 4. säv.,****Irmossi**

Ruhtinasten ruhtinas | ja ainoa aluttomasta Isästä lähtenyt, Hänen kaltaisensa Sana! | Hyväntekijänä Sinä lähetit kanssasi yhtä voimallisen totuuden Hengen apostoleille, jotka veisaavat: || Kunnia olkoon vallallesi, oi Herra!

Troparit

Liitelauselma: Kunnia olkoon Sinulle, meidän Jumalamme, kunnia Sinulle.

Oi Jumalan Sana! Sinä vuodatat tahrattomasti lävistetystä kyljestäsi minulle kasteen, jumalallisen uudestisyntymisen ihmeen. Sen Sinä olet sanallasi valmistanut ihmisluontomme puhdistukseksi ja olet sen Hengen tulella sinetöinyt.

Liitelauselma: Kunnia olkoon Sinulle, meidän Jumalamme, kunnia Sinulle.

Polvistukaa kaikki Lohduttajan edessä, joka on Isän ja Pojan kanssa yhtä olentoa, sillä Hän ilmoittaa kolmessa persoonassa yhden synnittömän ja lähestymättömän iankaikkisen olemuksen, ja Hengen armo valaisee maailman.

Liitelauselma: Kunnia... nyt...

Jumalallinen voima täyttäköön kaikki kolmivaloisen Jumaluuden palvelijat, sillä Kristus, meidän hyväntekijämme, tekee yliluonnollisesti täydellisiksi kaikki uskovaiset, kirkastaa heidät pelastuksen valolla ja vuodattaa heihin Hengen armon.

Katabasi, 4. säv.

Ruhtinasten ruhtinas | ja ainoa aluttomasta Isästä lähtenyt, Hänen kaltaisensa Sana! | Hyväntekijänä Sinä lähetit kanssasi yhtä voimallisen totuuden Hengen apostoleille, jotka veisaavat: || Kunnia olkoon vallallesi, oi Herra!

5. veisu**Ensimmäinen kanoni, 7. säv.,****Irmossi**

Oi Herra, pelastuksen henki, | joka on Sinun pelostasi profeetoissa siinnyt ja maan päällä syntynyt, | tekee apostolein sydämet puhtaiksi | ja uudistuu oikeana uskovaisissa, || sillä Sinun käskysi ovat valkeus ja rauha.

Tropari

Liitelauselma: Kunnia olkoon Sinulle, meidän Jumalamme, kunnia Sinulle.

Tänään alastullut voima on hyvä Henki, Jumalan viisauden Henki, Henki Isästä lähtenyt ja Pojan kautta meille, uskovaisille ilmestynyt. Hän antaa niille, joihin Hän tulee asumaan, pyhyiden, ja siinä Hänen luontonsa ilmenee.

5. veisu
Toinen kanoni, 4. säv.,
Irmossi

Kristuksen Kirkon valoa säteilevät lapset! | Ottakaa vastaan synnit sovittava puhdistus, tulen kaltainen kaste, | sillä Siionista on nyt annettu uusi laki, || tulisten kielten kaltainen Pyhän Hengen armo.

Troparit

Liitelauselma: Kunnia olkoon Sinulle, meidän Jumalamme, kunnia Sinulle.

Pyhä Henki laskeutui isän tyköä, kuten itse hyväksi näki, ja valisti apostolit, jotka puhkesivat puhumaan vierailta kielillä, sekä sinetöi elävöittävän Sanan. Vapahtajakin puhui Hengestä, joka on Isän kanssa yhtä voimallinen ja yksiolennollinen.

Liitelauselma: Kunnia... nyt...

Jumalan kaikkea hallitseva Sana puhdistaa ajatuksemme synneistä. Hän on valmistanut itselleen sijan apostoliensa sydämiin, jonne nyt asettuu asumaan Hänen kanssaan yhtä voimallinen ja yhtä olentoa oleva Hengen valo.

Katabasi, 4. säv.

Kristuksen Kirkon valoa säteilevät lapset! | Ottakaa vastaan synnit sovittava puhdistus, tulen kaltainen kaste, | sillä Siionista on nyt annettu uusi laki, || tulisten kielten kaltainen Pyhän Hengen armo.

6. veisu
Ensimmäinen kanoni, 7. säv.,
Irmossi

Elämän huolten pyörteheissä ajelehtien, | pitäen matkatovereinani syntejä, | jotka vetävät minua hukuttaaksensa, | ja heitettyä sielun surmaajan pedon haltuun, | minä niinkuin Joonan huudan Sinulle, oi Kristus: || Saata minut pois kuoloa uhkuvasta syvyydestä!

Sunnuntaivigilian mukainen irmossin käännös

Maallisten huolten aallokossa heittelehtien | ja matkatovereinani olevien syntien alla hukkumaisillani | sekä sielunturmelijan pedon raadeltavaksi syöstynä | minä Joonan tavoin huudan Sinulle, Kristus: || Nosta minut ylös kuolettavasta syvyyden kuilusta.

Tropari

Liitelauselma: Kunnia olkoon Sinulle, meidän Jumalamme, kunnia Sinulle.

Sinä, oi Herra, vuodatit lupauksesi mukaan Henkesi kaiken lihan päälle ja kaikki tulivat täysin tietämään, että Sinä olet Isästä eroamattomasti syntynyt ja samoin Henkikin lähtee eroamattomasti Isästä.

6. veisu
Toinen kanoni, 4. säv.,
Irmossi

Oi Valtias, Kristus! | Sinun syntymäsi puhtaasta Neitseestä lahjoitti meille armahduksen ja pelastuksen, | sillä, kuten muinoin pelastit profeetta Joonan meripedon vatsasta, | Sinä nostit nyt langenneen Aadamin || ja hänen sukukuntansa ylös turmeluksesta.

Troparit

Liitelauselma: Kunnia olkoon Sinulle, meidän Jumalamme, kunnia Sinulle.

Oi Kaikkivaltias, uudista sisässämme totuuden Henki, joka lähtee Isästä ja on alati Hänen kanssaan. Se vieroittaa meidät turmiollisista himoista ja puhdistaa ajatuksemme synneistä.

Liitelauselma: Kunnia... nyt...

Väkevän henkäyksen avulla Sinä valmistit Siionissa tulemistasi odottaville apostoleille heidän toivomansa perinnön ja opetit heidät tuntemaan Isästä syntyneen Sanan Hengen. Samalla saatoit myös jumalattomain epäilykset häpeään.

Katabasi, 4. säv.

Oi Valtias, Kristus! | Sinun syntymäsi puhtaasta Neitseestä lahjoitti meille armahduksen ja pelastuksen, | sillä, kuten muinoin pelastit profeetta Joonan meripedon vatsasta, | Sinä nostit nyt langenneen Aadamin || ja hänen sukukuntansa ylös turmeluksesta.

Helluntain kontakki, 8. säv.

Kun Kaikkeinkorkein tultuansa alas sekoitti kielet, Hän hajoitti kansat. | Mutta kun Hän jakoi tuliset kielet, Hän kutsui kaikki yhteyteen. || Ja niin me yksin mielin ylistämme kaikkein pyhintä Henkeä.

Helluntain iikossi

Oi Jeesus! Kun sielumme oli masentunut, | Sinä annoit palvelijoillesi pikaisen ja väkevän lohdutuksen. | Älä hylkää sieluamme ahdistuksessa, | älä eroa meistä vastoinkäymisten keskellä, vaan kiiruhda aina avuksemme. | Sinä, joka olet kaikkialla läsnä, tule ja asu meissä ja ole aina kanssamme, | kuten olit apostoliesi kanssa, oi Laupias. | Yhdisty meihin, jotka Sinuun turvaamme, || että yksin mielin veisaisimme ja ylistäisimme kaikkein pyhintä Henkeäsi.

Minean synaksarion jälkeen

Tänään, helluntaimaanantaina, vietämme eläväksitekevän ja kaikkivoimallisen Pyhän Hengen juhlaa, sillä Hän on Jumala, yksi Kolminaisuudesta, Isän ja Pojan kanssa yksiarvoinen, yksiolennollinen ja yksikunniainen.

Säkeitä: Kaikki, joissa on elämän henki, ylistäkää Herran Henkeä, joka on kukistava pahat henget. Pyhän Hengen laskeutumisen kautta ja apostoliesi esirukousten tähden, Kristus Jumala, armahda meitä.

7. veisu

Ensimmäinen kanoni, 7. säv.,

Irmossi

Hurskaat nuorukaiset, heitettyinä tuliseen pätsiin, | muuttivat ylistysveisullansa tulen kasteeksi näin laulaen: || Kiitetty olet Sinä Herra, meidän isiemme Jumala!

Troparit

Liitelauselma: Kunnia olkoon Sinulle, meidän Jumalamme, kunnia Sinulle.

Apostolien julistaessa Jumalan suuria tekoja uskottomat luulivat päihtymykseksi Hengen vaikutusta, jonka kautta tehdään tunnetuksi Kolminaisuus, meidän isiemme ainoa Jumala.

Liitelauselma: Kunnia olkoon Sinulle, meidän Jumalamme, kunnia Sinulle.

Me oikeauskoisesti tunnustamme jakaantumattoman olennon: Jumalan – aluttoman Isän sekä vallaltaan samanarvoisen Sanan ja Hengen. Sen tähden huudamme: Kiitetty olet Sinä, meidän isiemme Jumala!

7. veisu

Toinen kanoni, 4. säv.,

Irmossi

Muoin soittimet pauhasivat yhteistä sävelmää kunnioittaakseen kullasta tehtyä hengetöntä kuvapatsasta, | mutta nyt Lohduttajan valoisa armo opettaa meitä kunnioittaen huutamaan: | Kiitetty olet Sinä, ainoa kaikkivoimallinen, || aluton Kolminaisuus.

Troparit

Liitelauselma: Kunnia olkoon Sinulle, meidän Jumalamme, kunnia Sinulle.

Kun apostolit puhuivat vierailta kielillä, eivät ymmärtämättömät tunteneet profeetallista ääntä, vaan väittivät sitä viinin aiheuttamaksi juopumukseksi, mutta me hurskaat jumalisesti huudamme Sinulle: Kiitetty olet Sinä, luomakunnan uudistaja!

Liitelauselma: Kunnia olkoon Sinulle, meidän Jumalamme, kunnia Sinulle.

Jooel lausui jumalallisen ennustuksen nähdessään Jumalan kaitseman kansan ja kuullessaan Jumalan Sanan lausuvan: Minä vuodatan Henkeni kaiken lihan päälle sen huutaessa: Kiitetty olet Sinä, Kolminaisuuden valoa säteilevä Jumaluus!

Liitelauselma: Kunnia... nyt...

Hengen armo lahjoitettiin päivän kolmannella hetkellä, mikä kuvaannollisesti julistaa jumaluuden kolmen persoonan kunnioittamista yhtenä voimana. Sen tähden tänä Herran päivänä huutakaamme: Kiitetty olet Sinä, Pyhä Kolminaisuus: Isä, Poika ja Pyhä Henki!

Katabasi, 4. säv.

Muinoin soittimet pauhasivat yhteistä sävelmää kunnioittaakseen kullasta tehtyä hengetöntä kuvapatsasta, | mutta nyt Lohduttajan valoisa armo opettaa meitä kunnioittaen huutamaan: | Kiitetty olet Sinä, ainoa kaikkivoimallinen, || aluton Kolminaisuus.

8. veisu

Ensimmäinen kanoni, 7. säv.,

Irmossi

Orjantappurapensas, | joka Siinain vuorella paloi tulella, | mutta ei kulunut, | teki hidaspuheiselle ja kankeakieliselle Moosekselle tunnetuksi Jumalan. | Mutta kiivaus Jumalan tähden teki kolme nuorukaista, jotka olivat tulella, | voittamattomiksi kiitosvirren veisaajiksi: | Kaikki Herran työt veisatkaa kiitosta Herralle || ja iät kaiket Häntä suuresti ylistäkää!

Sunnuntaivigilian mukainen irmossin käännös

Ilmiliekissä palava, mutta tulella kulumaton Siinain orjantappurapensas | teki Jumalan tunnetuksi hidaspuheiselle ja kankeakieliselle Moosekselle, | ja kiivaus Jumalan puolesta teki voittamattomiksi kiitosvirren veisaajiksi kolme tuliseen pätsiin syöstyä nuorukaista, | jotka huusivat: Kaikki Herran luodut, veisaten ylistäkää Herraa || ja korkeasti kunnioittakaa Häntä kaikkina aikoina.

Troparit

Liitelauselma: Kunnia olkoon Sinulle, meidän Jumalamme, kunnia Sinulle.

Kun kaikkein pyhimmän Hengen voimakas, eläväksi tekevä henkäys tuli ylhäältä tulisten kielten muodossa kalastajien päälle, nämä alkoivat julistaa Jumalan suuria tekoja: Kaikki Herran teot, kiittäkää Herraa ja ylistäkää Häntä iankaikkisesti!

Liitelauselma: Kunnia olkoon Sinulle, meidän Jumalamme, kunnia Sinulle.

Pelkäämättä niiden tavoin, jotka nousivat koskemattomalle vuorelle ja astuivat kauhistuttavan tulen luo, tulkaa nouskaamme Siionin vuorelle, elävän Jumalan kaupunkiin ja Hengen valistamien Kristuksen opetuslasten kanssa riemuitkaamme: Kaikki Herran teot, kiittäkää Herraa ja ylistäkää Häntä iankaikkisesti!

8. veisu
Toinen kanoni, 4. säv.,
Irmossi

Jumaluuden kolmivaloinen kuva päästää kahleet ja muuttaa tulenliekit kas-
teeksi, | veisaavat hurskaat nuorukaiset. | Koko luomakunta yhtyy ylistysveisuun
ja kiittää hyväntekijäänsä, || maailman Vapahtajaa ja kaikkeuden Luojaa.

Troparit

Liitelauselma: Kunnia olkoon Sinulle, meidän Jumalamme, kunnia Sinulle.

Kristus lähetti tulisten kielten muodossa Hengen apostolien päälle Isältä kuu-
lemiensa pelastavaisten sanojen muistoksi. Nyt muinoin Jumalasta vieraantunut
luomakunta saatuaan Hengen armon veisaa ylistystä Sinulle, oi Kristus.

Liitelauselma: Kunnia olkoon Sinulle, meidän Jumalamme, kunnia Sinulle.

Sinä lahjoitit apostoleillesi väkevänä henkäyksenä sen, joka on pelastavaisesti
ja itsevaltiaasti kirkkautta säteilevä valkeus. Sinä annat palvelijoillesi heidän
kaipaamansa Lohduttajahengen.

Liitelauselma: Me kiitämme Herraa, Isää, Poikaa ja Pyhää Henkeä nyt, aina
ja iankaikkisesti. Amen.

Oi Kaitsija, profeetta julisti Hengen valistamana ruumiillisesta tulemisestasi.
ja Sinä lähetit uskovaisille ihmiseksi tulemisesi kunniaksi Isän helmoista lähte-
neen ja Hänen kanssaan samalla istuimella istuvan ja luomattoman Luojan, Py-
hän Hengen.

Katabasi, 4. säv.

Liitelauselma: Me kiitämme ja ylistämme ja kumarramme Herraa veisaten ja
korkeasti kunnioittaen Häntä iankaikkisesti.

Jumaluuden kolmivaloinen kuva päästää kahleet ja muuttaa tulenliekit kas-
teeksi, | veisaavat hurskaat nuorukaiset. | Koko luomakunta yhtyy ylistysveisuun
ja kiittää hyväntekijäänsä, || maailman Vapahtajaa ja kaikkeuden Luojaa.

Jumalansynnyttäjän kiitosvirttä ei veisata.

9. veisu
Ensimmäinen kanoni, 7. säv.,
Irmossi³

Miestätuntematon Äiti, Neitsyt Jumalansynnyttävä, | joka turmelusta koke-
matta kannoit helmassasi ja kaikkitaitavalle Sanalle muodon lainasit, | Sinä, jo-
ka kätkit itseesi Käsittämättömän ja olit rajoittumattoman Luojasasi olopaikka-
na, || Sinua me ylistämme!

³ *Apokryfinen veisattava liitelauselma:* Apostolit nähdessään Lohduttajan alaslaskautumisen ihmet-
telivät, || kuinka Pyhä Henki ilmestyi tulisten kielten muodossa.

Sunnuntaivigilian mukainen irstossin käännös

Miehestä tietämätön Äiti, Neitsyt, Jumalansynnyttäjä, | joka turmelusta kokematta kannoit povessasi ja kaikkitaitavalle Sanalle ruumiillisen muodon lainasit, | Sinua, joka mahduttamattoman itseesi otit ja tulit rajoittumattoman Luo- jasi olopaikaksi, || me ylistämme.

Troparit

*Liitelauselma:*⁴ Kunnia olkoon Sinulle, meidän Jumalamme, kunnia Sinulle.

Muinoin tulisissa vaunuissa iloiten taivaaseen ajanut tulinen kiivailija Elia ennalta kuvasi apostoleille ylhäältä tullutta Hengen kirkasta vaikutusta, jonka valaisemina he ilmaisivat kaikille Kolminaisuuden.

Liitelauselma: Kunnia olkoon Sinulle, meidän Jumalamme, kunnia Sinulle.

Kristuksen opetuslapset kuulivat outoja, luonnonlait ylittäviä ääniä, sillä Hengen ääni kaikui armosta monin eri tavoin. Kaikki kansat, sukukunnat ja kielet kuulivat yhtäkaa Jumalan suurista teoista ja oppivat tuntemaan Kolminaisuuden.

9. veisu***Helluntain toinen kanoni, 4. säv.,******Irmossi***

Iloitse, Kuningatar, | kunniakas neitseellinen Äiti! | Ei nerokkaimmankaan runoilijan kieli osaa ansiosi mukaan Sinulle veisuja sepittää, | sillä ei yksikään ymmärrys | kykene synnyttämistäsi käsittämään. | Sen tähden me Sinua || yksin mielin ylistämme.

Troparit

Liitelauselma: Kaikkein pyhin Jumalansynnyttäjä, pelasta meidät!

Veisuin ylistäkäämme puhdasta Neitsyttä, sillä hän yksin on kantanut kohdussaan Sanan, joka parantaa ihmisen turmeltuneen luonnon ja joka nyt istuessaan Isän oikealla puolella on lähettänyt Hengen armon.

Liitelauselma: Kunnia... nyt...

Ylistäkäämme kolmivaloista Jumaluutta, jonka tunnemme yksivoimaiseksi ja jakaantumattomaksi, sillä Jumalan armo on elävöittänyt meidät kirkkaudellaan ja muuttanut ihmeellisellä voimallaan.

Katabasi, 4. säv.

Iloitse, Kuningatar, | kunniakas neitseellinen Äiti! | Ei nerokkaimmankaan runoilijan kieli osaa ansiosi mukaan Sinulle veisuja sepittää, | sillä ei yksikään ymmärrys | kykene synnyttämistäsi käsittämään. | Sen tähden me Sinua || yksin mielin ylistämme.

⁴ Jos irstossin edelle veisattiin Apostolit nähdessään..., siten tehtäköön myös tässä ja tästä eteenpäin tropareiden ja toisen kanonin irstossin edellä.

Eksapostilariot, 3. säv.

Oi kaikkein pyhin Henki, | joka olet lähtenyt Isästä | ja Pojan kautta tullut oppimattomiin opetuslapsiin, | jotka tunsivat Sinut Jumalaksi, || pelasta ja pyhitä meidät. (*Kahdesti*)

Oi kaikkein pyhin...

Liitelauselma: Kunnia olkoon Isälle ja Pojalle ja Pyhälle Hengelle nyt, aina ja iankaikkisesti. Amen.

Valkeus on Isä, | Valkeus on Sana, | Valkeus on myös Pyhä Henki, | joka lähetettiin apostoleille | tulisten kielten muodossa | ja jonka kautta koko maailma || oppi kunnioittamaan Pyhää Kolminaisuutta.

Kiitospsalmit, 2. säv.

Kaikki, joissa henki on, kiittäkää Herraa. | Ylistäkää Herraa taivaista, | ylistäkää Häntä korkeuksissa. || Sinulle, Jumala, sopii ylistystä veisata. (*Ps. 150:6; 148:1*)

Ylistäkää Häntä, kaikki Hänen enkelinsä, | ylistäkää Häntä, kaikki Hänen sotajoukkonsa. || Sinulle, Jumala, sopii ylistystä veisata. (*Ps. 148:2*)

Kiitosstikiirat, 2. säv.

Liitelauselma: Ylistäkää Häntä Hänen voimallisista teoistansa, || ylistäkää Häntä, sillä Hänen herrautensa on suuri. (*Ps. 150:2*)

Oi Vapahtaja, | profetioissa Sinä ilmoitit meille pelastuksen tien, | ja Henkesi armo loisti apostoleissa. || Sinä olit, Sinä olet ja olet iankaikkisesti oleva meidän Jumalamme. (*Kahdesti*)

Liitelauselma: Ylistäkää Häntä pasuunan pauhulla, || ylistäkää Häntä harpuilla ja kanteleilla. (*Ps. 150:3*)

Oi Vapahtaja...

Liitelauselma: Ylistäkää Häntä vaskirummuilla ja karkelolla, || ylistäkää Häntä kielisoittimilla ja huiluilla. (*Ps. 150:4*)

Kaikkiällä minä veisaan ylistystäsi, oi maailman Vapahtaja. | Polvistun edessäsi ja kumarran voittamatonta voimaasi || sekä kaikkina aikoina aamuin ja illoin ylistän Sinua, oi Herra.

Liitelauselma: Ylistäkää Häntä helisevillä kymbaaleilla, ylistäkää Häntä kumisevilla kymbaaleilla. (*Ps. 150:5*) || Kaikki, joissa henki on, ylistäkää Herraa.

Oi Herra, | me uskovaiset taivutamme sielumme ja ruumiimme kuten polvemekin esikartanoissasi | ja veisuin ylistämme Sinua, alutonta Isää, | kanssasi yhtä alutonta ja yhtä iankaikkista Poikaa | ja kaikkein pyhintä Henkeä, || joka valistaa ja pyhittää meidän sielumme.

Doksastikon, 8. säv.

Liitelauselma: Kunnia olkoon Isälle ja Pojalle ja Pyhälle Hengelle nyt, aina ja iankaikkisesti. Amen.

Ihmisten röyhkeys tornin rakentamisessa sekoitti muinoin kielet, | mutta nyt Jumalan tuntemisen kunnia valisti kansat. | Silloin Jumala tuomitsi jumalattomat, mutta nyt Hän valisti Hengellään kalastajat. | Kielten sekoittumisella rangaistiin muinoin kansoja, || mutta nyt uudistui kielten sopusointu meidän sielujemme pelastukseksi.

Suuri ylistysveisu veisataan. Sitten:

Helluntain tropari, 8. säv.

Kiitetty olet Sinä, Kristus, meidän Jumalamme, | joka teit viisaiksi kalamiehet, | kun heidän päällensä Pyhän Hengen vuodatit | ja heidän kauttansa sait verkkoon koko maailman. || Kunnia olkoon Sinulle, ihmisiä rakastava Jumala.

Aamupalveluksen päätös tavan mukaan. Juhlan loppusiunaus.

HETKET JA LITURGIA

Kaikissa hetkissä helluntain tropari ja kontakki.

Liturgiassa psalmit ja autuudenlauseet, mutta ei Tulkaa, kumartukaamme, vaan diakonin tai papin lausuttua helluntain saattolauselman Nouse voimassasi, Herra. Laulaen ja veisaten me ylistämme Sinun väkevyyttäsi (Ps. 21:14) veisataan helluntain tropari, Kunnia... nyt..., ja helluntain kontakki.

Helluntain kontakki, 8. säv.

Kun Kaikkeinkorkein tultuansa alas sekoitti kielet, Hän hajoitti kansat. | Mutta kun Hän jakoi tuliset kielet, Hän kutsui kaikki yhteyteen. || Ja niin me yksin miehin ylistämme kaikkein pyhintä Henkeä.